

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI
NR NK-N.4131.121.5.2016.JW1

Biuro Rady
K. Ostrowski

Warszawa, 29 marca 2016 r.

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1515 ze zm.),

stwierdzam nieważność

uchwały nr XVII/136/16 Rady Miejskiej w Sobótce z dnia 26 lutego 2016 r. w sprawie określenia kryteriów obowiązujących do publicznego przedszkola i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, dla których Gmina Sobótka jest organem prowadzącym.

Uzasadnienie

Rada Miejska w Sobótce, powołując się na art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1515 ze zm.) oraz art. 20zf pkt 1 i art. 20c ust. 4 i 6 ustawy z dnia 7 września 2001 r. o systemie oświaty, podjęła na sesji w dniu 26 lutego 2016 r. uchwałę w sprawie określenia kryteriów obowiązujących do publicznego przedszkola i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, dla których Gmina Sobótka jest organem prowadzącym.

Przedmiotowa uchwała wpłynęła do Organu Nadzoru w dniu 21 marca 2016 r.

W toku badania legalności uchwały Organ Nadzoru stwierdził, że została ona podjęta z istotnym naruszeniem art. 20c ust. 4 ustawy o systemie oświaty w związku z art. 2 i art. 32 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.).

Zgodnie z art. 20c ust. 4 ustawy o systemie oświaty: „W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego [do publicznego przedszkola lub publicznej innej formy wychowania przedszkolnego] lub jeżeli po zakończeniu tego etapu dane publiczne przedszkole albo dana publiczna inna forma wychowania przedszkolnego nadal dysponuje wolnymi miejscami, na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę kryteria określone przez organ prowadzący, z uwzględnieniem zapewnienia jak najpełniejszej realizacji potrzeb dziecka i jego rodziny, zwłaszcza potrzeb rodziny, w której rodzice albo rodzic samotnie wychowujący kandydata muszą pogodzić obowiązki zawodowe z obowiązkami rodzinnymi, oraz lokalnych potrzeb społecznych. Organ prowadzący określa dokumenty niezbędne do potwierdzenia tych kryteriów”. Ustawa dopuszcza również, by na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego było brane pod uwagę kryterium dochodu na osobę w rodzinie kandydata (art. 20c ust. 5 zdanie pierwsze ustawy o systemie oświaty).

W oparciu o takie wytyczne – na podstawie art. 20c ust. 6 ustawy o systemie oświaty – organ prowadzący określa nie więcej niż 6 kryteriów oraz przyznaje każdemu kryterium określoną liczbę punktów, przy czym każde kryterium może mieć różną wartość.

Tymczasem, w § 2 ust. 1 pkt 1 uchwały ustalono kryterium: „oboje rodzice kandydata pracują”, dookreślając w § 2 ust. 2 uchwały, że: „za spełnienie warunku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 uważa się, gdy każdy z rodziców kandydata spełnia co najmniej jeden z warunków: 1) pozostaje w zatrudnieniu w ramach stosunku pracy lub umowy cywilnoprawnej; 2) pozostaje w samozatrudnieniu lub prowadzi gospodarstwo rolne”.

W § 2 ust. 1 pkt 5 uchwały ustalono natomiast kryterium „rodzic samotnie wychowujący dziecko, który musi pogodzić obowiązki zawodowe wykonywane poza miejscem zamieszkania z obowiązkami rodzinnymi”.

Oznacza to, że sytuacja rodzica samotnie wychowującego dziecko została uregulowana odmiennie od sytuacji dwojga rodziców. Odmiennność ta może zaś, w konkretnych przypadkach, prowadzić do dyskryminacji rodzica samotnie wychowującego dziecko. W ramach kryterium dotyczącego rodziców samotnie wychowujących dzieci nie mieszczą się bowiem ci rodzice, którzy muszą pogodzić obowiązki zawodowe wykonywane w miejscu zamieszkania z obowiązkami rodzinnymi. Z kolei gdy w tożsamej sytuacji znajdują się oboje rodzice dziecka, będą oni spełniać kryterium rodziców tych dotyczące.

Takie rozwiązanie jest sprzeczne z wytycznymi zawartymi w art. 20c ust. 4 ustawy o systemie oświaty, a ponadto godzi w zasadę sprawiedliwości społecznej i zasadę równości wobec prawa. Regulacja ta prowadzi bowiem do sytuacji, w której dzieci (kandydaci) charakteryzujący się wspólną cechą będą traktowani w sposób odmienny. Dzieci wychowywane przez jednego z rodziców (będącego rodzicem samotnie je wychowującym), który musi pogodzić obowiązki zawodowe wykonywane w miejscu zamieszkania z obowiązkami rodzinnymi nie otrzymają punktów, natomiast znajdujące się w analogicznej sytuacji dzieci wychowywane przez oboje rodziców, którzy muszą pogodzić obowiązki zawodowe wykonywane w miejscu zamieszkania z obowiązkami rodzinnymi, punkty otrzymają. Sytuacja ta rażąco narusza art. 32 Konstytucji RP, zgodnie z którym wszyscy są wobec prawa równi i mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne, a nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny.

Sytuacja rodzin, w których jeden rodzic (opiekun prawny) samotnie wychowuje dziecko – szczególnie akcentowana w art. 20c ust. 4 ustawy o systemie oświaty – musi być zawsze brana pod uwagę przez organ ustalający kryteria naboru. Konieczność realizacji potrzeb rodziny, w której rodzic samotnie wychowuje dziecko, to wymóg płynący nie tylko z ustawy o systemie oświaty, ale także z konstytucyjnej zasady sprawiedliwości społecznej regulowanej art. 2 Konstytucji RP. Obowiązek urzeczywistnienia realizacji tej zasady spoczywa także na organie stanowiącym gminy, co w materii prawnej tak wrażliwej społecznie jak nabór do przedszkoli musi znaleźć odzwierciedlenie.

Wszystko powyższe jednoznacznie przekonuje, że ustalenie kryteriów naboru, które w jakikolwiek sposób będą dyskryminujące dla dzieci wychowywanych samotnie przez jednego z rodziców (opiekunów prawnych) stanowi istotne naruszenie art. 20c ust. 4 ustawy o systemie oświaty w związku z art. 2 i art. 32 Konstytucji RP. Z tego względu § 2 uchwały jest nieważny.

Z kolei w § 3 uchwały ustalono, że: „Na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego do oddziałów przedszkolnych w szkole podstawowej, dla których Gmina Sobótka jest organem prowadzącym, bierze się pod uwagę łącznie następujące kryteria, którym przyznaje się odpowiednią liczbę punktów: 1) kandydat mieszka w obwodzie szkoły podstawowej w której zorganizowany jest oddział przedszkolny, do którego prowadzona jest rekrutacja – 1 punkt; 2) rodzeństwo kandydata w roku szkolnym, na który prowadzona jest rekrutacja będzie uczęszczało do tej samej szkoły – 1 punkt; 3) niepełnosprawność w rodzinie kandydata – 1 punkt”.

Oznacza to, że w ramach tych kryteriów w ogóle nie wzięto pod uwagę potrzeb rodziny, w której rodzice albo rodzic samotnie wychowujący kandydata muszą pogodzić obowiązki zawodowe z obowiązkami rodzinnymi, a w związku z tym pominięto wytyczną ustawową wyrażoną w art. 20c ust. 4 ustawy o systemie oświaty, którą prawodawca miejscowy zobowiązany jest wziąć pod uwagę przy wyznaczaniu kryteriów. Takie działanie prawodawcze powoduje nieważność § 3 uchwały.

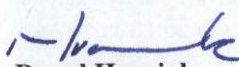
Z racji tego, że pozostałe przepisy uchwały są systemowo i funkcjonalnie związane z § 2 i § 3 uchwały, których nieważność wykazano powyżej, konieczne jest stwierdzenie nieważności uchwały w całości.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzam jak na wstępie.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, którą należy wnieść za pośrednictwem organu nadzoru – Wojewody Dolnośląskiego.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Wojewoda Dolnośląski

Paweł Hreniak